

Justis- og beredskapsdepartement
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref:
201513014-2

Dato:
19.08.2015

HØRINGSUTTAELSE TIL FORSLAG OM HJEMMEL I UTLENDINGSLOVEN FOR FENGSLING I HURTIGPROSEDYRESAKER

Det vises til høringsbrev av 03.07.2015 vedlagt "høringsnotat om ny heimel for pågriping og fengsling i samband med 48-timarprosedyren for openbert grunnlause asylsøknader", hvor departementet foreslår å innføre et nytt grunnlag for pågriping og fengsling i utlendingsloven § 106.

Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) har gjennomgått høringsnotatet med henblikk på våre ansvarsområder. KDI har ingen faglig formening om det materielle innholdet i forslaget, men ønsker å gi en bemerkning tilknyttet eventuelle følger av hjemmel for pågripelse og fengsling i asylsaker underlagt 48-timersprosedyren.

Departementet skriver i sitt høringsnotat at omkring 460 personer fikk håndtert sine saker etter 48-timersprosedyren i 2013. I 2014 var antallet 466. Av disse har departementet skissert at 130 av 355 ikke er uttransportert. 98 % av disse igjen er registrert som forsvunnet eller uten registrert adresse.

Departementet viser videre til at politiet må vurdere i hvilke saker det er hensiktsmessig å benytte seg av hjemmelen for pågripelse og fengsling, og legger til grunn at hjemmelen vil være særskilt praktisk blant annet hvor det er gode utsikter til hurtig uttransportering, behov for å ha utlendingen tilgjengelig eller hvor det er fare for at utlendingen forsvinner. KDI har merket seg at departementet i sitt høringsnotat på tross av dette legger til grunn at forslaget kun vil kreve en viss ressursbruk, hovedsakelig fra politiets side. Utover å kommentere at politiet fortløpende må vurdere hva som er hensiktsmessig bruk av kapasiteten på Trandum utlendingsinternat, er det ikke bemerket hvordan et nytt pågripelses- og fengslingsgrunnlag vil måtte antas å påvirke kapasitetsutnyttelsen ved utlendingsinternatet.

Men hensyn til de tallene som er presentert av departementet er det stor fare for forsvinning i de antatt åpenbart grunnløse sakene. Sett i sammenheng med at det i disse sakene antas å være mulighet for hurtig uttransportering, må det ventes at en innføring av den foreslåtte hjemmelen i

utlendingsloven § 106 vil bli stadig brukt og at dette igjen vil føre til et økt press på kapasiteten ved utlendingsinternatet. Departementet har på tross av dette altså ikke kommentert hvordan Trandum utlendingsinternat skal kunne ivareta en ny gruppe utlendinger ved internatet.

KDI er bekymret for at et økt press på utlendingsinternatet vil kunne ha en konsekvens for den allerede manglende kapasiteten i kriminalomsorgen.

Av utlendingsloven § 107 følger det at en utlending som pågripes og fengsles i medhold av utlendingsloven § 106 første ledd som *hovedregel* skal anbringes i utlendingsinternat. Av Ot. prp. Nr. 75 (2006 – 2007) s. 449 følger det videre at: *"Bestemmelsen åpner for plassering i fengsel i regi av kriminalomsorgen blant annet i de tilfeller det kan antas at fengslingen blir langvarig, for eksempel på grunn av åpenbare problemer med å klarlegge identitet og liknende. Plassering i fengsel søkes imidlertid unngått for at utlendingen ikke skal måtte oppholde seg sammen med kriminelle. Plassering i fengsel kan også besluttet dersom dette anses best ut fra hensynet til ro, orden eller sikkerhet, det vil si hvor en utlending for eksempel er svært utagerende, og dermed til fare for seg selv eller andre."*

På tross av at asylsøkerne som faller inn under hurtigprosedyren ikke er i målgruppen skissert ovenfor, frykter KDI utfordringer knyttet til hvor øvrige asylsøkere skal plasseres. Dette for det tilfellet at internatet ikke vil ha kapasitet til å ta imot disse grunnet den nye gruppen som vil oppta plasser.

Kriminalomsorgen har som kjent en meget høy kapasitetsutnyttelse samt opplever tidvis risiko for pålegg om stengning av plasser grunnet vedlikeholdsetterslep. KDI ønsker på denne bakgrunn å gjøre departementet uttrykkelig oppmerksom på at en eventuell kapasitetsmangel ved Trandum utlendingsinternat vil påføre kriminalomsorgen ytterligere kapasitetsutfordringer.

Med hilsen

Tom A. Enger
avdelingsdirektør

Lene Christin Elnes
rådgiver